

כ"ט אדר ה'תשע"ח 16.3.18

מגזין מס' 470

ערב שבת פרשת ויקרא/החודש

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

מוקדש לעילוי נשמת שולמית בת סעיז יחיא וסלמה תנצב"ה

החיי כסנא

השמח בחלקו

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

כיון שאי אפשר להצטיין בכל התחומים, ממקד עצמו ה'חפץ בחיים' בחיזוק יכולתו לשאת הפכים:

מחד, נשמר הוא מליפול ברוחו לנוכח העובדה כי איננו מושלם כלל וכלל... ומאידך, בד בבד עם המודעות לחסרונותיו, צועד הוא בהתמדה, בעבודה מסודרת, צעד אחר צעד בכיוון הנכון - הוא מסלולו האישי ב'תיקון עצמו'.

אמנם לשם כך נדרש ה'שמח בחלקו' לגלות את כוחותיו העצמיים - גילוי שאינו נפעל אלא על ידי הזדהותו הגמורה עם מטרה איכותית (לשם שמים!), המתבטאת לאמיתתה רק בעבודה בפועל, ביגיעה עצומה, לגלות את הנקודה העצמית - הקשורה ומשרתת את מטרותו - הטמונה בכל ענין וענין.

ומכיון שעמל הוא בעסק גדול, הרי חייו מתמלאים תדיר בתוכן וענין... ונמשך חיות חדש - חיות עצמי, ובמילא מתחדשים ומתעלים אצלו כמה וכמה ענינים... מה שאינו מותיר זמן כלל להאריך בעניני עצבות וכיווץ... כי אם אדרבה, שמח הוא בחלקו.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

21:15 בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה
במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט,
באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ימים ואירועים מיוחדים בחוץ ניסן

להלן הימים המיוחדים בחודש ניסן, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

א' ניסן - ראש חודש. בכל חודש ניסן אין אומרים 'תחנון'.

נשיאים: מראש חודש ניסן ועד י"ג בו קוראים מתוך הסידור, אחרי התפילה, קטע מפרשת 'הנשיאים' של אותו היום. ביום הראשון מתחילים בפסוק "ויהי ביום כלות משה" ומסיימים ב"זה קרבן נחשון בן עמינדב". לאחר מכן אומרים את נוסח ה"יהי רצון" המודפס בסידורים (גם כהנים ולווים אומרים מדי יום את ה"יהי רצון" שלאחר כל נשיא ונשיא). וכך מדי יום קוראים את קרבן 'הנשיא' של אותו היום ולאחריו את ה"יהי רצון" המתאים.

ברכת האילנות: ברכה נדירה זו מברכים פעם אחת בשנה בימי חודש ניסן, ומחוייבים בה גברים ונשים כאחד. את הברכה מברכים על ראייתם של (לפחות שני) אילנות פרי פורחים. נוסח הברכה: **"ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, שלא חסר בעולמו כלום, וברא בו בריות טובות ואילנות טובות, ליהנות בהם בני אדם"**.

ב' ניסן - יום הסתלקות (הילולא של) האדמו"ר החמישי בשושלת אדמו"רי חב"ד, הרבי מוהרש"ב, רבי שלום דובער (בשנת תר"פ), מייסד ישיבת חב"ד 'תומכי תמימים', והידוע גם בכינויו הרמב"ם של תורת החסידות. ביום זה מוסיפים בשלושת הקווים - תורה, עבודה וגמילות חסדים: בלימוד איזה ענין מדברי תורתו, בעבודת התפילה ובנתינת צדקה. כמו כן מתוועדים באמירת דברי תורה וניגונים חסידיים המעוררים ליראת שמים ואהבת ישראל.

יום הבהיר י"א ניסן - יום הולדת האדמו"ר מליובאוויטש נשיא דורנו, רבי מנחם מענדל שניאורסון (בשנת תרס"ב). על פי מנהג החסידים לומר מדי יום את המזמור בתהילים המתאים למניין שנותיו של הרבי, מתחילים בי"א ניסן השנה את המזמור קט"ז (היא השנה ה-115 להולדת הרבי). כמו כן מדי יום אומר כל אחד ואחד את המזמור האישי שלו (לדוגמא: אדם שמלאו לו 25 שנה יתחיל ביום הולדתו לומר את המזמור כ"ו, כיון שביום זה החלה שנתו ה-26).

שבת קודש פרשת 'צו', י"ב ניסן - שבת הגדול

"שבת שלפני הפסח נהגו בני אדם לקרוא אותו 'שבת הגדול', ולא ידעו על מה הוא גדול מכל שבתות השנה, אלא לפי שחודש ניסן שבו יצאו ממצרים, חמישי בשבת היה, כדאמרינן בסדר עולם, ומקחו של קרבן הפסח מבעשור היה (י' בניסן), בשבת שלפני הפסח. אמרו בני ישראל: הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלוננו? אמר להם הקב"ה: עתה תראו הפלא אשר אעשה לכם. הלכו ולקחו איש איש את פסחו להיות להם למשמרת עד ארבעה עשר יום. כשראו כן המצרים היו רוצים לקום ולנקום מהם, והיו מעיהן מחותכין, ובאש נדעכין, ונידונין בייסורין ובחוליים רעים, ולא הזיקו לישראל. ועל שם שנעשו בו ניסים לישראל נקרא שבת שלפני הפסח 'שבת הגדול'". (מפי רבי אברהם נוחו עדן).

על כך מוסיף ומזכיר הרבי נשיא דורנו בשיחותיו: "נהגו בדורות האחרונים שהחכם דורש הלכות פסח בשבת שלפניו אם אינו ערב פסח... והעיקר... ללמד להם (לעם) המעשה אשר יעשו".

תענית בכורות: בערב פסח מתענים הבכורים (בין מאב בין מאם ואפילו כהנים ולוויים, וכן אבות לבכורים קטנים שאינם יכולים להתענות). נהגו לפטור את התענית ע"י השתתפות בסעודת מצוה, כגון בסעודת 'סיום מסכת'.

סוף זמני אכילת ושריפת חמץ: באזור המרכז מותר לאכול חמץ עד כשעה לפני שריפתו. לאחר מכן יש לשורפו (ולמהר למכור את החמץ שברשותנו) לא יאוחר מהשעה המצויינת בלוחות השנה. לאחר שריפת החמץ (כולל עשרת הפתיתים הנזכרים לעיל) מבטלים את החמץ באמירת נוסח "כל חמירא" (השני) וה"יהי רצון" שלאחריו המודפס בסידורים.

שינויים בתפילה: החל מיום זה (ערב פסח) ועד סוף חג הפסח, אין אומרים בתפילה 'מזמור לתודה'.
ט"ו ניסן, חג הפסח - ליל הסדר. על כך נרחיב בע"ה את הדיבור במגזינים הבאים.

ספירת העומר: במוצאי החג, אור לט"ז ניסן, לאחר תפילת ערבית קודם 'עלינו לשבח', מתחילים לספור 'ספירת העומר'.

מט"ז ניסן ועד כ' ניסן - חול המועד. מצות עשה של תורה שיהיה אדם שמח וטוב לב, הוא ובניו ואשתו ובני ביתו ביום טוב ובחול המועד. כיצד משמחם? הקטנים נותן להם ממתקים, והנשים קונה להן בגדים ותכשיטים כפי ממונו. ומכיון ש'אין שמחה אלא ביין (ובשר)', על כן בכל יום מימות החג וחול המועד יש לצאת ידי חובת שמחה בשתיית רביעית יין (ומה טוב גם באכילת בשר).

כ"א ניסן - שביעי של פסח. ב'יום טוב' שביעי של פסח, אסורה בו המלאכה מלבד מלאכת "אוכל נפש" (- שמתרת בו הכנת מאכלים ליום החג עצמו, לרבות בישול). לשם כך מותרת העברת אש מנר שהודלק מבעוד

בשבת הגדול, לאחר תפילת מנחה קוראים בבית הכנסת בהגדה, מהפיסקא "עבדים היינו" ועד "לכפר על כל עוונותינו". במוצ"ש שבת עושים "קידוש לבנה".

י"ג ניסן - יום ההסתלקות (הילולא של) האדמו"ר השלישי בשושלת נשיאי חב"ד, הרבי 'הצמח צדק', רבי מנחם מענדל (בשנת תרכ"ו), נכדו של 'בעל התניא'. ביום זה מוסיפים כנ"ל בלימוד תורתו, בעבודת התפילה, בנתינת צדקה, ומתוועדים בעניני יראת שמים ואהבת ישראל וניגונים חסידיים.

נשיא: י"ג ניסן הוא היום האחרון לקריאת פרשת ה'נשיאים'. ביום זה קוראים את פרשת "זאת חנוכת המזבח" עד "כן עשה את המנורה" שהיא כנגד שבט לוי, ללא ה"יהי רצון".

י"ד ניסן - ערב פסח. אור לי"ד ניסן לאחר צאת הכוכבים, עורכים בדיקת חמץ לאורו של נר שעווה בכל המקומות שיש לחוש ולהסתפק שמא הכניסו חמץ לתוכם (אפילו באקראי). לפני הבדיקה מנקים היטב את כל החדרים שצריך לבודקם. כמו כן יש לרכז במקום המשתמר מילדים וכו' את כל החמץ המיועד לאכילה בערב זה ולמחרת בבקר. זמן קצר לפני הבדיקה, מניחים במקומות שונים בבית עשר פרורי חמץ קשה עטופים היטב בנייר, ובמהלך בדיקת החמץ אוספים אותם לשם שרפתם ביום המחרת עם שאר החמץ. לאחר הבדיקה מבטלים את החמץ באמירת נוסח "כל חמירא" (הראשון) המודפס בסידורים.

מכירת חמץ: נוהגים לעשות את הרב ל'מורשה', (מיופה כח) למכירת החמץ לגוי, ומוכרים את כל החמץ (וכלי החמץ) שברשותנו.

שחרית: ביום זה אין אוכלים מצה מן הדין, ומנהגנו שלא לאכול מכל המינים הנכנסים בחרוסת ומרור עד אחר עריכת 'כורך' בליל הסדר.

מועד קודם החג, אך אין להבעיר אש חדשה. נוסח הקידוש בלילה וביום וכן תפילות החג (של 'שלושה רגלים') מודפסים בסידורים. בסיפור 'קריעת ים סוף' המובא בתורה (שמות י"ג י"ד) אין מוזכר התאריך שבו אירע הדבר. אמנם ב'מכילתא' מפרטים חז"ל את האירועים למן יציאת מצרים בט"ו בניסן ועד ליל שביעי של פסח בו התרחש נס קריעת ים סוף. בלילה (אור לכ"א בניסן) ירדו בני ישראל לים, ובבוקר, כאשר עלו מן הים וראו את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים, פתחו בשירת הודיה לה' - "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה".

שמחת יום טוב שביעי של פסח (כהכנה לגאולה העתידה) גדולה מזו של שאר ימי הפסח, כיון שבקריעת ים סוף טבעו רודפיהם של ישראל בים, ובכך הושלמה יציאת מצרים. מנהג ישראל, מיסודו של הבעל שם טוב הקדוש, לערוך בשביעי של פסח אחרי תפילת מנחה, סעודה מיוחדת הנקראת 'סעודת משיח'. במהלך סעודה זו שותים ארבע כוסות יין כנגד ארבעה כוסות של גאולה, מנגנים נגונים חסידיים ומתעוררים בדברי תורה (ובפרט פנימיות התורה) בעניני הגאולה וביאת משיח צדקנו, בוא ויגאלנו במהירה בימינו.

הרב איר כלב - ספר התניא בוז...
 יצאנו עם היום שיר מלב לסיפור בנין - 200 שנה להסתלקות בעל התניא מחבר ספר התניא, יצאנו לסיפור בנין.

The screenshot shows the website interface for Tanya. At the top, there is a navigation bar with the Tanya logo and menu items. Below that is a large video player featuring a video titled "הרב איר כלב - ספר התניא בוז...". To the right of the video player is a QR code. Below the video player is a grid of nine video thumbnails, each with a title and a small image. The thumbnails are arranged in three rows and three columns. The first row contains three thumbnails, the second row contains three, and the third row contains three. Each thumbnail has a small image and a title below it. The website also features a sidebar on the right with a search bar and a list of videos.

התחדשנו!
 בוטאו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

לילה של ניסים

לקראת היום המיועד צמו עשרת החסידים. הם ביקשו להיטהר במקווה, אולם כל המקוואות נסגרו בידי השלטונות. זה היה בחודש אדר. הנהרות קפואים. לחסידים לא היתה ברירה אלא לשפוך עליהם תשעה קבים של מים, תחליף לטבילה במקווה.

בשעת לילה מאוחרת יצאה החבורה אל בית העלמין. החסידים הביאו איתם מיטה חזקה, נטולת מסמרים. הסכנה הגדולה שריחפה עליהם היתה הנוכחות המשטרית הבולטת במקום.

אט אט הסתננו אל בית העלמין. לים הלם בפראות כשהתקרבו אל הציון. החושך היה מוחלט. גשם עז החל לרדת. האדמה היתה מכוסה שלג קפוא. בקול רועד ביקשו מחילה מן הצדיק, והחלו לחפור סביב הקבר.

החפירה התקדמה. כשהסירו את הגולל מעל הקבר נרתעו החסידים לאחור בתדהמה. רעדה אחזה בהם. גופו הקדוש של הרבי התגלה לפניהם בשלמותו, כבשעת פטירתו, אף שחלפו עשרים שנה.

חבורת החסידים נטלה את גופו הקדוש של הרבי והעבירה אותו למיטה שהביאו עמם. הם סיכמו שאם ייתפסו חלילה יעמידו פנים שזו הלוויה 'טרייה'.

החסידים יצאו למסע. הם היו חלשים מהתענית. מזג האוויר הכביד עליהם. מרגע לרגע הרגישו שכוחותיהם כלים. סמוך לקצה בית העלמין נעצרו, לאחר שלא נותר בהם כוח.

"אין ברירה", אמר אחד, "צריך להביא לכאן מכונית".

"למי יש מכונית? ובשעה כזאת?", תמהו החסידים.

החסיד ר' יונה איידלקופ התנער: "יש לי רעיון!". הוא נקב בשמו של יהודי, שבנו היה ממונה מטעם הממשל על צי הרכב בעיר. איידלקופ נעלם בחשכה, מותיר את חבורת החסידים עם מיטת רבם בבית העלמין.

הימים ימי השלטון הקומוניסטי בברית המועצות. בראשו עומד סטאלין האכזר, שאינו מהסס להוציא להורג מאות אלפים או לגרשם לסיביר. היהדות נתונה למתקפה עזה מצד השלטון, והיא יורדת למחתרת.

בעיר רוסטוב, שבדרום רוסיה, נותרה גחלת יהודית חסידית, שריד לימים שבהם הנהיג מהעיר הזאת אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום דובער שניאורסון) את חסידות חב"ד. הוא עבר לרוסטוב אחרי שנאלץ לעזוב את העיירה ליובאוויטש בימי מלחמת העולם הראשונה. האדמו"ר נסתלק ברוסטוב בב' בניסן תר"פ (1920), ונטמן בבית העלמין הישן.

יום אחד, בשנת תרצ"ט (1939), נחרדו החסידים לגלות כי השלטונות החליטו להפוך את אזור בית העלמין לשכונת בניינים ובכוונתם להרוס את בית העלמין. חלחלה עברה בלבם. בראש דאגתם עמד הציון של הרבי. לא היה סיכוי לשנות את ההחלטה. אין ברירה אלא להעביר את הקבר למקום אחר. אבל איך עושים זאת?

עשרה חסידים הסכימו להירתם לפעולה המסוכנת. הם ידעו שאם ייתפסו צפוי להם עונש קשה, ובכל זאת קיבלו עליהם את המשימה.

בדרך לא דרך הצליחו ליצור קשר עם הרבי הרי"צ (רבי יוסף יצחק), שכבר היה מחוץ לגבולות ברית המועצות, ובהנחייתו החלו לפעול להעתקת הציון.

אחד החסידים יצא ליקטרינוסלב (כיום דנייפרופטרובסק), שבה שימש הגאון והמקובל רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי מליובאוויטש) רב העיר. רבי לוי יצחק, שהיה מתלמידיו המובהקים של הרבי הרש"ב, הנחה את החסידים כיצד לבצע את המשימה הקדושה.

בינם ובין הנהג, ונסעו במהירות לבית העלמין החדש. שם התגלתה בעיה חדשה – הרכב לא הצליח לעבור בשער. הם נשאו את המיטה בכוחותיהם הדלים, וצעדו ברגל עד חלקת הקבר החדשה, שחפרו מראש.

המשימה הושלמה בהצלחה. בימים שלאחר מכן הצליחו להעביר בדרכים דומות את עצמותיהם של עוד שני חסידים שהיו טמונים בבית העלמין הישן.

חסידים שהתגוררו בפטרבורג (אז לנינגרד) אספו כסף לצורך בניית ה'אוהל' מן האבנים שנלקחו מה'אוהל' הישן. זכו החסידים ל'שכר טרחה' על מסירות נפשם: נותרו להם לבנים עודפות. הם הביאו אותן לביתו של אחד החסידים, ובחשאיות מוחלטת בנו שם מקווה טהרה.

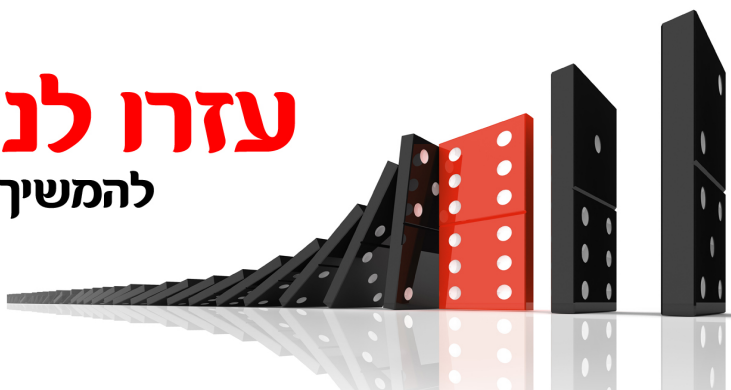
הוא מיהר לביתו של היהודי, העיר אותו משנתו וסיפר לו כי הם תקועים באמצע הלוויה. הלה, אף שהיה בנו של חסיד, השתייך למפלגה הקומוניסטית. איידלקופ התחנן: "אנא סייע לנו להביא את הנפטר לקבר ישראל".

האיש סירב בתקיפות. "בשום אופן לא אתן לך מכונית", אמר. איידלקופ לא הרפה. הוא בכה והפציר באיש, ואף הודיע לו נחרצות כי לא יצא מביתו עד שייעתר לבקשתו. בסופו של דבר קרה הבלתי ייאמן: הלה טלפן למי שטלפן והודיע לאיידלקופ כי נהג יצא לקראתם.

ואכן, חבורת החסידים הופתעה למראה פנסים של טנדר מתקרב ובא. מהדלת זינק איידלקופ, והאיץ בחבריו להזדרז ולשאת את המיטה אל הרכב. הם יצרו מחיצה

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרכיב. **והזרה "הנוג" - חודוזה וטמחה רהזוה" ערוה אה הוזרה ועלר!**

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ויקרא

ספר ויקרא – תורת כהנים

לאחר שסיימנו את ספר שמות בענין הקמת המשכן והשראת השכינה בתוכו, פותח ספר ויקרא בפרשת ויקרא העוסקת בדיני הקרבנות הקרבים על המזבח שבמשכן. ספר ויקרא, השלישי מבין חמשת חומשי תורה, עוסק ברובו בעבודת הכהנים במשכן ונקרא בפי חז”ל ’תורת כהנים’.

נדבת קרבן ’עולה’

אדם רשאי להביא קרבן לשם הקרבנות על המזבח בכל עת שידבנו לבו. התורה מפרטת תחילה את דיני קרבן ה’עולה’. קרבן זה עולה על המזבח ונשרף כליל כקרבן לה’, ומכאן שמו. קרבן ה’עולה’ יכול להיות מן הבהמה (הבקר או הצאן), מן העוף או גם מנחות מן הצומח.

מן הבקר או מן הצאן

כאשר אדם בוחר להביא את קרבנו מן הבקר או מן הצאן, יהיה הקרבן ממין זכר וכן יהיה תמים (בריא ושלם וללא כל מום). הבעלים סומך את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד ומבקש את אשר על לבו. אחר שוחטים הכהנים את הבהמה וזורקים את דמה על המזבח. לאחר מכן פושטים הם את עורה מעליה, מנתחים אותה לנתחים ומעלים אותם, לאחר שטיפתם, לשריפה על גבי המזבח.

מן העוף

המקריב עולת עוף, יביא תורים או יונים. הכהנים

מולקים את ראשו של העוף ומעלים אותו לשריפה על המזבח. אחר משליכים הם את הזפק (המעיים), ממצים את דמו על קיר המזבח ומעלים גם את שאר אברי העוף כקרבן על גבי המזבח.

נדבת קרבן ’עולת’ מנחה

אדם יכול להביא קרבן ’עולה’ גם מן הצומח. אמנם בדרך כלל זהו קרבנו של העני. התורה מונה חמשה סוגי מנחות, ומבהירה: כל סוגי המנחות נבללות בשמן ולבונה; אין להקריבן חמץ; אין לערב בהן דבש או מי פירות; חובה למלוח במלח כל קרבן (מן החי או מן הצומח), שכן ברית כרותה למלח להיות נקרב על המזבח; קודם הקרבנות נפרסות המנחות לפרוסות ויתרתן נאכלות בקדושה ובטהרה על ידי הכהנים.

’מנחת’ סולת: מנחה עשויה מסולת חיטים. הכהן קומץ בידו ממנחת הסולת ומקריבה על המזבח.

’מנחת’ מאפה תנור: מנחה עשויה מקמח, כעין חלות או רקיקי מצות.

’מנחת’ מחבת: מנחת סולת מטוגנת במחבת.

’מנחת’ מרחשת: מנחת סולת מטוגנת בסיר בשמן עמוק.

’מנחת’ ביכורים: התורה מזכירה מנחה נוספת הבאה מן הצומח, שעורים קלויים באש – היא מנחת העומר. מנחה זו מוקרבת באביב למחרת הפסח.

נדבת קרבן 'שלמים'

קרבן השלמים בא אף הוא כנדבה. אך, שלא כקרבן העולה, אינו מוקרב כולו על המזבח. חלק מאבריו הפנימיים (החלבים והכליות) עולים לשריפה על המזבח, ואילו יתר אברי הקרבן מתחלקים בין בעליו לבין הכהנים. ומכאן אחד הטעמים לכך שקרבן זה נקרא 'שלמים' – שמשים שלום בין המזבח (שמים) לבין הכהנים והבעלים (ארץ).

קרבן ה'שלמים' הוא מן הבקר הצאן והעיזים, זכר או נקבה. גם ב'שלמים' סומך הבעלים את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד לבקשת סליחה ותפילה. לאחר מכן נשחט הקרבן, דמו נזרק בתחתית המזבח ואזי מוקרבים החלבים והכליות על גבי המזבח.

כאן מדגישה התורה כי כל חלבי הקרבנות קרבים על המזבח, ומוסיפה אשר אכילת חלב או דם אסורה על בני אדם.

כפרת קרבן 'חטאת'

העובר בשגגה על אחד מאיסורי התורה (דהיינו שעובר על מצוות 'לא תעשה', שבזדון דינן כרת) מביא קרבן חטאת. בעל הקרבן מניח את ידיו על קרבנו בפתח אוהל מועד, לאחר מכן נשחט קרבן החטאת ומוקרב על גבי המזבח, ובזה מתכפרת שגגתו.

כפרת קרבן 'חטאת הכהן הגדול'

באם יחטא הכהן הגדול ויתחייב ב'חטאת', עליו להביא פר, ולפני שחיטתו יסמוך עליו את ידיו לבקשת כפרה. לאחר שחיטת הקרבן ייזה באצבעו מדם הפר שבע פעמים על הפרוכת המבדילה בין ההיכל לבין קודש הקודשים, וכן על קרנות מזבח הזהב הפנימי (הוא מזבח הקטורת). יתרת הדם תישפך בתחתית מזבח העולה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אבריו ישרפו באש מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הסנהדרין' (וכלל ישראל)

באם ישגה הסנהדרין (בית הדין הגדול) בפסיקת ההלכה ועל פי הוראת שגגתו יחטאו כלל ישראל. לכפרתם יש להביא קרבן חטאת מיוחד. על ראש הקרבן הזה (פר בן בקר) יסמכו זקני העדה את ידם לבקשת כפרה. לאחר שחיטתו, ייטול הכהן הגדול מדם הפר וייזה באצבעו שבע פעמים על הפרוכת ועל המזבח הפנימי. את שארית הדם ישפכו שאר הכהנים אל יסוד מזבח ה'עולה' העומד בעזרה. אזי יוקרבו החלבים על המזבח וכל יתר אברי הפר ישרפו מחוץ למחנה.

כפרת קרבן 'חטאת הנשיא'

באם יחטא בשגגה נשיא ישראל, יהיה קרבנו שעיר עיזים ממין זכר. הנשיא יסמוך את ידיו על ראש הקרבן ויתוודה. לאחר שחיטת קרבן הנשיא בצפון העזרה, יזו הכהנים מדם שעיר העיזים על קרנות מזבח העולה. יתרת הדם תישפך אל יסוד המזבח והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'חטאת היחיד'

אדם כי יחטא בשגגה (יהודי מן השורה, שאינו עונה על ההגדרות הקודמות), קרבן חטאתו יהיה שעירת עיזים או כבשה (שתיהן ממין נקבה). החוטא יסמוך את ידיו על ראש קרבנו. לאחר השחיטה בצפון העזרה, יזרוק הכהן מדם הקרבן על קרנות המזבח החיצון והחלבים יוקרבו על גבי המזבח.

כפרת קרבן 'עולה ויורד'

התורה מונה מספר חטאים שעליהם יש להביא סוג נוסף של 'חטאת': מי שהמנעותו מלמסור עדות הביאה להכרעת הדין; האוכל 'קודשים' והוא בטומאתו או הנוגע בדבר טמא שלא בידיעתו; העובר בשוגג על שבועתו. קרבנם של כל אלה נקרא קרבן 'עולה ויורד'. בנוגע לקרבן זה מאפשרת התורה גמישות בהתאם למצבו הכלכלי של

נודע לו כי אחת מהחתיכות היתה חלב. כיון שאין באפשרותו עתה לברר איזו מהן אכל, הרי שעליו להביא 'אשם תלוי' מספק. ובאם מאוחר יותר ידע בודאות כי אכן אכל מן החלב האסור, יביא 'קרבן חטאת' על שגגתו.

כפרת קרבן 'אשם גזילות'

החוטא בגזילה לסוגיה מביא סוג נוסף של קרבן אשם, אף הוא איל זכר בערך שני סלעים. ואלו הם המתחייבים ב'אשם גזילות': הגוזל את חברו; העושק שכר שכיר; המכחיש הלוואה או פיקדון שהופקד בידיו; המכחיש אבידת חברו שמצאה ונטלה לעצמו, וכדומה. אמנם לכפרת עוונם, אין די בהבאת קרבנם ועליהם גם לשוב מחטאם ולהשיב את הגזל או העושק (וכו') שבידיהם בתוספת חמישית (עשרים אחוזים) לנגזל, וכמו כן להביא קרבן איל לכפרתם.

החוטא: העשיר יביא כבשה או שעירה ממין נקבה, ואילו העני יביא שני תורים או שני יונים. ואם גם זה יכבד על העני, יוכל אף להסתפק בהבאת 'מנחת סולת' כחטאת.

כפרת קרבן 'אשם מעילה'

אדם שנהנה בשגגה מכספי הקדש או מרכוש הקדש, ישיב את ערך מעילתו בתוספת חמישית (עשרים אחוזים). כמו כן יביא קרבן אשם, איל ממין זכר שערכו שני סלעים.

כפרת קרבן 'אשם תלוי'

כאשר מתעורר אצל אדם ספק אם עבר (בשוגג) עבירה שחיובה כרת, עליו להביא 'אשם תלוי', (תלוי מלשון ספק). לדוגמא, כאשר מונחות לפניו שתי חתיכות מאכל דומות ואין הוא יודע שהאחת שומן מן החי (המותר באכילה) והשנייה חלב מן החי (שעל אכילתו חייבים בכרת). לאחר שאוכל הוא אחת מן השתיים, ומאוחר יותר

שותף שלישי בכל עסקה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הבעלים האמיתי

"ומעלה מעל בה"

אולם עלינו להבין את פשר הלשון "שלישי שביניהם". כאשר שני אנשים עושים עסק ועומד לידם עד, אין הוא יכול להיות מוגדר "שלישי שביניהם", כי הוא עד בלבד ולא צד שלישי לעסקה. מדוע כאן מכונה הקב"ה "שלישי שביניהם"?

כאן באה לידי ביטוי משמעותה החמורה של עבירה שבין אדם לחברו, מבחינת הפגיעה שיש בכך במלכות שמים.

הלוא לאמיתו של דבר בעל הבית האמיתי הוא הקב"ה והכול שייך לו, כפי שנאמר "לה' הארץ ומלואה", אלא שהקב"ה נותן זכות לבני אדם להיות בעלים על רכוש או ממון. כאשר קם אדם ועובר על רצון ה' ומכחש בפיקדון שנמסר לו – אין הוא פוגע רק במפקיד, אלא ב"שלישי שביניהם", בבעל הבית האמיתי – הקב"ה.

דרך תשובה

לכן מדגישה התורה, שגם כאשר מדובר ב"וכיחש בעמיתו", בחטא שבין אדם לחברו, הרי במהות הדברים יש כאן "נפש כי תחטא", ולא סתם חטא אלא "ומעלה מעל בה".

אלא ש"אין לך דבר העומד בפני התשובה", ולכן גם במקרה כזה נותנת התורה לכל יהודי דרך של תשובה ותיקון, ואז "וכיפר... ונסלח לו". וכך נוהג הקב"ה בעם ישראל כולו, שגם אם "מפני חטאינו גלינו מארצנו", הרי ברגע ש"ישראל עושים תשובה – מיד הם נגאלים", בביאת משיחצדקנו בקרוב ממש.

לעיתים נדמה, שבדברים שבין אדם למקום חשובה יותר ההקפדה על כל פרט מבדברים שבין אדם לחברו. הכול מבינים שכל חריגה מהוראות התורה במצוות שבין אדם למקום פוגעת בקבלת עולו של הקב"ה. לעומת זאת, במצוות שבין אדם לחברו נדמה, שהפגיעה היא בעיקר באדם ולא כל כך בקב"ה.

בפרשתנו מופיע ביטוי חריף ביותר הממחיש עד כמה הנחה זו מוטעית מעיקרה. בפרשה מדובר בין השאר על דינו של אדם המתכחש לפיקדון שקיבל. אומרת התורה: "נפש כי תחטא ומעלה מעל בה", וכיחש בעמיתו בפיקדון". לכאורה חטא האיש רק כלפי חברו, אולם התורה רואה במעשהו מעילה בקב"ה.

מעילה בקב"ה

רבי עקיבא מסביר את חומרתה של התכחשות לפיקדון (ורש"י מביא זאת בפירושו לתורה): בכל תחומי המשא ומתן שבין אדם לחברו, סומכים הצדדים על עדים או על שטר שהם כותבים וחותמים. לעומת זאת, "המפקיד אצל חברו ואינו רוצה שתדע בו נשמה, אלא שלישי שביניהם, לפיכך כשהוא מכחש – מכחש בשלישי שביניהם".

כלומר, בפיקדון קורה לא אחת שהמפקיד אינו רוצה שאדם נוסף יידע על הימצאותו של הרכוש. לכן אינו מפקידו בנוכחות עדים, אלא הוא סומך על חברו ובעיקר על יראתו מה"שלישי שביניהם" – הקב"ה. לכן כשהשומר מתכחש לפיקדון, הוא מתכחש לאמון שניתן כאן בקב"ה, וזו הסיבה שדווקא כאן אומרת התורה "ומעלה מעל בה".

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'לקוטי השיחות' כרך ז')

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפשו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

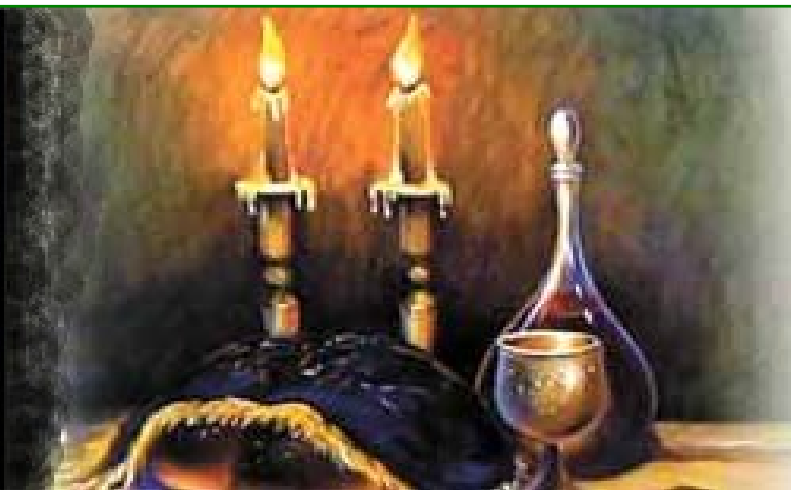
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:25	17:12	י-ם
18:27	17:27	ת"א
18:26	17:18	חיפה
18:27	17:30	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון